

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5CoCsp/9/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119323507
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Murínová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:6119323507.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Murínovej a členiek JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Zuzany Stolárovej v spore žalobcu A. A., nar. XX.X.XXXX, bytom v B., C. XXXX/XX, zastúpeného WEBBER LEGAL, s.r.o., so sídlom v Prešove, Duchnovičovo námestie 1, IČO: 50680552, proti žalovanému ANACO FIN s.r.o., so sídlom v Bratislave, Miletičova 550/1, IČO: 47 326 786, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Andrej Struhár, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kubániho 16, o zaplatenie 2.295 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 21. septembra 2021 č.k. 4Csp/111/2019 - 255 takto

rozhodol:

M e n í rozsudok tak, že žalobu zamietá.

Žalovanému p r i z n á v a voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1 Okresný súd Rožňava (ďalej aj „súd prvej inštancie“, alebo „súd“) rozsudkom uvedeným v záhlaví uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.565,00 eur s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.295,00 eur od 8.7.2019 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením (výrok II.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 2.295,00 eur s príslušenstvom a náhrady trov konania. Žalobca skutkovo žalobu odôvodnil tým, že dňa 18.6.2013 uzavrel s právnym predchodcom žalovaného OTP Banka Slovensko, a.s. (pôvodný veriteľ), zmluvu o spotrebiteľskom úvere označenú ako Zmluva o D. Refinanc Expresse č. 022/2009/14SU, na základe ktorej mu banka poskytla finančné prostriedky. Pôvodný veriteľ následne Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 20.12.2017 postúpil pohľadávku voči žalobcovi na spoločnosť ANACO FIN, s.r.o.. Žalovaný ako nový veriteľ predložil zamestnávateľovi žalobcu žiadosť o vykonanie zrážok zo mzdy a tento zrážky zo mzdy žalobcu vykonal celkovo v sume 2.295,00 eur. Nariadeným neodkladným opatrením vo veci sp. zn. 11Csp/63/2019 Okresný súd Rožňava uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a zamestnávateľovi žalobcu uložil povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy. Žalobca zastával názor, že postúpenie pohľadávky je neplatné, v dôsledku čoho sa plnenie, ktoré žalovaný dostal prostredníctvom zrážok zo mzdy, musí považovať za bezdôvodné obohatenie, ktoré je žalovaný povinný vrátiť. Neplatnosť postúpenia pohľadávky žalobca odvodzoval od neplatného predčasného zosplatenia úveru, nesplnenia podmienok podľa § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a § 92 ods. 8 zákona o bankách pre postúpenie pohľadávky z predmetnej úverovej zmluvy. Namietal, že pôvodný veriteľ nepostupoval s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa úver splácať, keď nedostatočne preskúmal jeho príjmy a výdavky. Skúmal iba výdavky na iné bankové úvery, pričom sa nezaoberal úvermi žalobcu v nebankových spoločnostiach

ani inými výdavkami na potreby bežného života. Pri ich posudzovaní vychádzal iba zo žiadosti o úver a čestného prehlásenia žalobcu o čistom príjme a tvrdené skutočnosti si neoveril. V dôsledku nedodržania odbornej starostlivosti nebol podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch oprávnený úver predčasne zosplatiť. Žalobca namietal aj nesplnenie podmienok samotného zosplatnenia, keď tvrdil, že ani výzva podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ani oznámenie o predčasnom zosplatnení úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka žalobcovi neboli doručené a žalobcovi nebola doručená ani výzva podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, preto právny úkon postúpenia pohľadávky považoval žalobca za neplatný. Keďže nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky, žalobca žalovanému ako neoprávnenej osobe plnil bez právneho dôvodu, v dôsledku čoho sa žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil.

3. V odôvodnení súd prvej inštancie podrobne poukázal i na obranu žalovaného (v bodoch 5, 7 a 8 odôvodnenia rozsudku), ktorý žiadal žalobu zamietnuť s tvrdením, že k bezdôvodnému obohateniu nedošlo, lebo od žalobcu prijal plnenie oprávnené a skutočnosti tvrdené žalobcom nenastali.

4. Pri rozhodovaní vychádzal súd prvej inštancie zo zistenia, že dňa 18.6.2013 bola medzi pôvodným veriteľom OTP Banka Slovensko a.s. a žalobcom uzavretá úverová zmluva s názvom Zmluva o D. Refinanc Expresse č.. 022/2019/13SU, predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru zo strany spoločnosti OTP Banka Slovensko, a.s. v prospech žalobcu v sume 10.200 eur (ďalej len "Zmluva"), pričom dlžník bol povinný splatiť banke istinu úveru spolu s úrokmi v mesačných anuitných splátkach (anuitná splátka zahŕňala splátku istiny aj úroku) tak, že prvú splátku vo výške 158,38 eur mal dlžník uhradiť 20.8.2019, druhú až 118. splátku v sume 158,38 eur 20-ty deň v mesiaci a 119. splátku v sume 156,87 eur dňa 20.6.2023.

5. Zistil tiež, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 20.12.2017 uzatvorenej medzi pôvodným veriteľom OTB Banka Slovensko, a.s. a žalovaným žalovaný doručil zamestnávateľovi žalobcu žiadosť o vykonanie zrážok zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 19.1.2018, ktorou žiadosťou žiadal o vykonávanie zrážok zo mzdy dlžníka na uspokojenie pohľadávky veriteľa vyplývajúcej zo zmluvy. Na základe tejto žiadosti zamestnávateľ žalobcu vykonal zrážky zo mzdy žalobcu po 135 eur mesačne za obdobie od januára 2018 do júla 2019, ktoré poukázal žalovanému na ním uvedený účet. Vykonávanie zrážok zo mzdy zamestnávateľ žalobcu prestal vykonávať na základe uznesenia Okresného súdu Rožňava sp. zn. 11Csp/63/2019 zo dňa 21.11.2019, ktorým súd vyhovel návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia a zamestnávateľovi žalobcu uložil povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy a iných príjmov žalobcu podľa dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) obsiahnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere označenej ako Zmluva o D. Refinanc Expresse č. 022/2019/13SU, počnúc od doručenia uznesenia.

6. Súd prvej inštancie nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia vzniknutého zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy, posúdil podľa § 53 ods. 9, § 451 ods. 1 a 2, § 456 prvá veta, § 565 Občianskeho zákonníka, ako i podľa § 7 ods. 1, § 9 ods. 1, § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, t.j. ku dňu 18.6.2013, § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o postúpení a § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o postúpení a dospel k záveru, že postúpenie pohľadávky na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 20.12.2017, uzavretej medzi spoločnosťou OTP Banka Slovensko a.s. ako postupcom a spoločnosťou ANACO FIN s.r.o. ako postupníkom je neplatné z dôvodu rozporu postúpenia s § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., účinného v čase uzavretia zmluvy o postúpení a s § 92 ods. 8 zákona o bankách, a to z dôvodu, že pôvodný veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., pretože neposudzoval komplexne pomery žalobcu, keď sa spoliehal na tvrdenie žalobcu o jeho čistom príjme, ktorý si žiadnym spôsobom neoveril a nepreveroval pravidelne opakujúce sa mesačné výdavky žalobcu, jeho životné náklady, a preto nebol oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorázové splatenie spotrebiteľského úveru v zmysle § 11 ods. 2 citovaného zákona a úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Poslednú výzvu pred zosplatením súd považoval za neurčitý, pretože z neho nie je možné určiť, s ktorou konkrétnou splátkou mal byť žalobca v omeškaní, preto nie je možné posúdiť obsah tohto právneho úkonu v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pričom dodatočné uhradenie omeškanej splátky spotrebiteľom konzumuje právo dodávateľa na jednorázové zosplatenie pohľadávky.

7. Usúdil, že vzhľadom na neplatné postúpenie na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 20.12.2017 žalovaný získal bezdôvodné obohatenie plnením bez právneho dôvodu vo výške 2.565 eur, ktorá suma pozostáva z vykonaných zrážok zo mzdy žalobcu jeho zamestnávateľom na úhradu jeho záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere uzavretej dňa 9.4.2014 medzi žalobcom a pôvodným veriteľom OTP Banka Slovensko, a.s., ktorá suma bola poukazovaná žalovanému. Bezdôvodné obohatenie je povinný žalovaný vydať v zmysle ustanovenia § 456 prvej vety Občianskeho zákonníka. Preto súd žalobe vyhovel a zaviazal žalovaného k zaplateniu žalovanej sumy.

8. Výrok o príslušenstve priznanej peňažnej pohľadávky odôvodnil súd aplikáciou § 517 ods. 1 vety prvej a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. a skutočnosťou, že predžalobná výzva, ktorou sa žalobca domáhal vydania bezdôvodného obohatenia od žalovaného bola žalovanému doručená dňa 3.7.2019.

9. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že v konaní procesne úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

10. Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalovaný, uplatňujúc odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), f), g) a h) CSP a navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobu zamietne, prípadne ho zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

11. Nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie o neplatnosti postúpenia pohľadávky a vzniku bezdôvodného obohatenia na jeho strane. Dôvodil, že žalobca nikdy neplnil žalovanému titulom zmluvy o postúpení pohľadávky, ale titulom jeho záväzku z úverovej zmluvy. Zároveň podotkol, že neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky nezakladá bezdôvodné obohatenie v pomere medzi dlžníkom pohľadávky a postupníkom (teda novým, hoci domnelým majiteľom pohľadávky). Poukázal na potrebu rozlišovať účinky spojené s plnením dlžníka na postúpenú pohľadávku od samotnej zmluvy o postúpení pohľadávok, a tiež od právnych následkov takejto zmluvy. Plnenie dlžníka, poskytnuté postupníkovi znamená zánik záväzku dlžníka v rozsahu plnenia, čiže nejde o obohatenie postupníka. K takému názoru dospel aj Najvyšší súd Slovenskej republiky (sp. zn. 1 Cdo/76/2007). Odvolateľ zdôraznil, že na označenú judikatúru poukázal už v konaní pred súdom prvej inštancie, ktorý sa s ňou bez odôvodnenia nevysporiadal. Podľa jeho názoru právne následky spojené s plnením dlžníka na postúpenú pohľadávku sa nedajú spájať s právnymi následkami neplatnosti zmluvy i postúpení pohľadávky. V zmysle Občianskeho zákonníka v prípade neplatnej zmluvy o postúpení pohľadávok sú strany povinné vydať si všetko, čo si podľa zmluvy plnili, to znamená, že postupca vráti cenu prijatú za postúpenie pohľadávky, a postupník vráti právo na zaplatenie postúpenej pohľadávky v stave, v akom ju prevzal. Ak dlžník z takejto pohľadávky plnil postupníkovi po tom, čo mu postúpenie bolo oznámené alebo preukázané, záväzok dlžníka v rozsahu jeho plnenia zanikol, a postupník vráti postupcovi právo na zaplatenie pohľadávky v stave v akom ešte existuje v danom okamihu a rozdiel musí nahradiť v peniazoch, teda postupcovi musí vrátiť plnenie, ktoré od dlžníka prijal. Trval na tom, že žalobca plnil z platného záväzku na základe úverovej zmluvy, plnil na základe existujúceho právneho dôvodu, a preto v jeho prípade nemohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu žalovaného. Nesúhlasil ani so záverom súdu o porušení povinnosti pôvodného veriteľa postupovať s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa úver splácať, keď si údaje uvedené žalobcom neoveril, a bez ďalšieho sa na ne spoľahol. Tento záver nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Poukázal na § 7 ods. 2 ZoSÚ, podľa ktorého je povinnosťou spotrebiteľa uvádzať presné, úplné a pravdivé informácie potrebné na posúdenie jeho schopnosti úver splácať, preto veriteľ mal právo sa spoľahnúť na čestné vyhlásenie žalobcu o jeho čistom príjme. Tiež naznačil absurdnosť úvahy súdu prvej inštancie, podľa ktorej by sa veriteľ nemal spoliehať ani na uvádzaný počet členov domácnosti, počet vyživovaných osôb či počet detí, na overenie týchto údajov nemá veriteľ žiadnu prístupnú databázu. Zároveň overenie príjmu spotrebiteľa bez jeho súhlasu nebolo možné až do 1.5.2017 (§ 7 ods. 8 ZoSÚ), teda do účinnosti novely č. 279/2017 Z. z., v roku 2013 taká možnosť pre veriteľov neexistovala. Nestotožnil sa ani s údajnou požiadavkou skúmania opakujúcich sa mesačných životných nákladov, nakoľko ani táto nemá oporu v § 7 ods. 1 ZoSÚ. Na určenie dostatočnej sumy na bežné životné náklady slúži hodnota životného minima, a to v závislosti od počtu členov domácnosti a vyživovaných osôb, práve preto tieto údaje banka už pri uzavretí zmluvy zisťovala. Ďalej poukázal na údaje vyplývajúce zo žiadosti o úver, podľa ktorých mal žalobca po uhradení všetkých záväzkov k dispozícii ešte 984,00 eur, čo považoval za dostatočné na úhradu splátok predmetného úveru ako aj bežných životných nákladov. K neplatnosti právneho úkonu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka uviedol, že zákon ako jedinú obsahovú podmienku pre výzvu v zmysle

tohto ustanovenia upravuje len povinnosť upozornenia na možné zosplatnenie úveru a doručenie výzvy najmenej 15 dní pred využitím práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Zákon nevyžaduje označenie splátky, ktorá zosplatnenie vyvolala, ani iné obsahové náležitosti, z uvedeného dôvodu považoval záver súdu o neplatnosti výzvy v zmysle § 53 ods. 9 za nesprávny. Na záver poukázal rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28.10.2021, sp. zn. 2Co/80/2021, ktorým odvolací súd zmenil rozsudok Okresného súdu Rožňava č. k. 5C/24/2019-146 zo dňa 2.12.2020, ktorého obsah a odôvodnenia boli identické (a doslovné) ako je tomu aj v prípade napádaného rozhodnutia. V danej súvislosti poukázal odvolateľ na princípy CSP a princíp predvídateľnosti rozhodnutí.

12. Žalobca sa k podanému odvolaniu nevyjadril a v odvolacom konaní ostal nečinný.

13. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) posúdil odvolanie žalovaného ako podané včas, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods.1 písm. b), f), g) a h) CSP), pričom dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

14. Žalovaný odvolanie odôvodnil s poukazom na odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), f), g) a h) CSP.

15. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, obsahu spisu a predchádzajúceho procesného postupu súdu v konaní, z hľadísk uplatnených žalovaným odvolacích dôvodov a v rozsahu odvolacích námietok žalovaného považuje odvolanie za opodstatnené. Súd prvej inštancie síce vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy však nevyhodnotil podľa zásad vyplývajúcich z § 191 a nasl. CSP, z týchto dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach sporových strán. Neplatnosť postúpenia pohľadávky a vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného nesprávne právne posúdil.

16. Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

17. Podľa § 7 ods. 2 ZoSÚ, spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

18. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

19. Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí prijal záver o porušení povinnosti veriteľa podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, a v dôsledku tohto porušenia vyvodil zákonnú sankciu podľa § 11 ods. 2 druhej vety vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru. Takýto záver však nemá oporu v zákone ani vo vykonanom dokazovaní.

20. Ako vyplýva z citovaných ustanovení, sankcia vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru sa uplatní v prípade, ak veriteľ hrubo porušil svoju povinnosť upravenú v § 7 ods. 1 ZoSÚ. Za hrubé porušenie sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa a bez nahliadnutia do príslušnej databázy. V bode 23. odôvodnenia súd prvej inštancie spočiatku uvádza, že veriteľ zisťoval príjmy aj výdavky spotrebiteľa, a tiež lustroval iné bankové úvery a s nimi súvisiace splátky žalovaného v príslušnej databáze, vzápätí

však konštatuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, ktorá sankcia je spojená len s hrubým porušením stanovenej povinnosti. Takýto záver je v rozpore so zákonom a vykonaným dokazovaním, odôvodnenie v tejto časti je zmätočné a vzájomne si odporujúce. Súd zároveň uviedol, že veriteľ si iné pravidelne sa opakujúce mesačné výdavky (životné náklady) žalobcu neoveril. K tomu je potrebné uviesť, že taká požiadavka zo znenia predmetného ustanovenia nevyplýva. Na druhej strane, preskúmaním žiadosti o úver vyplnenej žalobcom odvolací súd zistil, že žalobca sám uviedol iba záväzky z iného úveru a neuviedol žiadne údaje. Odvolaciemu súdu potom nie je zrejmé, na základe čoho mal veriteľ overovať pravidelné mesačné výdavky na bežný život žalobcu, keď ich žalobca v žiadosti neuviedol. Odvolací súd považuje za prehnanú úvahu o tom, že by si veriteľ mal overovať výšku čistého príjmu žalobcu, aj napriek čestnému vyhláseniu žalobcu o tejto skutočnosti a zákonom uloženou povinnosťou uvádzať potrebné údaje úplne, presne a pravdivo. Nie je možné, ani spravodlivé od veriteľov požadovať, aby sa stavali do úlohy „vyšetrovateľov“ prípadne „súkromných detektívov“ zisťujúc a preverujúc každý jeden výdavok spotrebiteľa, len aby neboli sankcionovaní v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ. Súd prvej inštancie tu opomenul aplikovať ustanovenie § 7 ods. 2 ZoSÚ, ktoré aj spotrebiteľovi ukladá povinnosť, a to uviesť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie jeho schopnosti splácať spotrebiteľský úver. Povinnosťou veriteľa s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť splácať úver zodpovedá povinnosti spotrebiteľa uviesť všetky údaje, nevyhnutné pre také posúdenie, úplne a pravdivo, a v prípade nesplnenia povinnosti spotrebiteľom nemožno sankcionovať veriteľa za nedostatočné posúdenie schopnosti spotrebiteľa úver splácať. Záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti považuje preto odvolací súd za nesprávny a nezákonný. Podľa názoru odvolacieho súdu veriteľ postupoval s dostatočnou odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti žalobcu predmetný úver splácať, keď bral do úvahy príjmy, výdavky a rodinný stav žalobcu, prihliadol tiež na počet detí žalobcu, počet členov domácnosti a počet vyživovaných osôb. Zároveň vykonal lustráciu (v tom čase prístupnej) databázy Spoločného registra bankových informácií (SRBI) o stave aktívnych úverov a všetky informácie komplexne vyhodnotil. Postup veriteľa odvolací súd považuje za v súlade s § 7 ods. 1 ZoSÚ.

21. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

22. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

23. Citované zákonné ustanovenia stanovujú postup, dodržanie ktorého je nevyhnutné pre platné vyhlásenie predčasnej splatnosti plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa vykonáva v splátkach. Tento postup je založený na piatich základných podmienkach: 1. Spotrebiteľ neuhradil niektorú predpísanú splátku, 2. omeškanie s úhradou tejto splátky trvalo aspoň tri mesiace, 3. veriteľ upozornil spotrebiteľa na uplatnenie práva straty výhody splátok najmenej 15 dní pred jeho využitím, 4. veriteľ požiadal spotrebiteľa o úhradu celého zostatku dlhu naraz a 5. toto právo veriteľ využil do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Pre upozornenie v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka zákon, okrem obsahovej podmienky upozornenia na postup podľa § 565 Občianskeho zákonníka a časovej podmienky uskutočnenia upozornenia najneskôr 15 dní pred využitím práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, nestanovuje žiadne iné obsahové ani formálne podmienky. Právne posúdenie neplatnosti poslednej výzvy pred zosplatením zo dňa 2.6.2015, z dôvodu jej neurčitosti, preto nemá oporu v zákone. Zákon explicitne nevyžaduje uvedenie splátky, ktorá zosplatenie vyvolala, ani špecifikáciu sumy, na úhradu ktorej veriteľ dlžníka vyzval. K takej úvahe nemožno dospieť ani extenzívnym výkladom tohto ustanovenia. Odvolací súd preto zastáva názor, že posledná výzva pred zosplatením zo dňa 9.6.2015 splňa zákonné podmienky.

24. Odvolací považuje za potrebné poukázať aj na dôvodnú odvoláciu námietku žalovaného, spočívajúcu v úvahe, že aj v prípade neplatného postúpenia pohľadávky (aj keď v tomto prípade bolo postúpenie platné) nemohlo dôjsť k vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného prijatím plnenia na základe úverovej zmluvy. Postúpenie pohľadávky zmluvou v zmysle § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka predstavuje typickú dobrovoľnú cesiu, ktorá je prejavom autonómie slobodnej vôle zmluvných strán. V dôsledku tohto postúpenia dochádza k prevodu pohľadávky z jej pôvodného majiteľa, ako postupcu, na nového nadobúdateľa, ako postupníka. Ide o dvojstranný právny úkon

bez účasti dlžníka, ktorého súhlas sa na postúpenie pohľadávky nevyžaduje, a ktorý nemusí byť o postúpení vôbec informovaný. Práva a povinnosti dlžníka zo záväzkového vzťahu nie sú v zásade postúpením pohľadávky nijako dotknuté (princíp identity pohľadávky). V prípade neplatnosti alebo zrušenia zmluvy o postúpení pohľadávky sa na právny vzťah medzi postupcom a postupníkom použijú ustanovenia o bezdôvodnom obohatení (§ 457 Občianskeho zákonníka). To znamená, že v prípade, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, postupník vráti postupcovi postúpenú pohľadávku (právo na jej zaplatenie) a postupca vráti postupníkovi odplatu, ktorú v zmysle zmluvy o postúpení pohľadávok za postúpenie pohľadávky prijal. V prípade ak dlžník už postupníkovi z dotknutej pohľadávky plnil a zmluva sa stane neplatnou až dodatočne, musí postupník vrátiť postupcovi aj plnenie prijaté na základe postúpenej pohľadávky. V prejednávacom prípade preto aj prípadná neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky nemá vo vzťahu k žalobcovi žiadne účinky, keďže svoj záväzok plní na základe iného právneho titulu, a to zmluvy o úvere, ktorá je platnou. Svoj záväzok by bol žalobca povinný splniť bez ohľadu na osobu veriteľa, preto zmena veriteľa je v tomto prípade irelevantná. Prípadná neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávok by mala vplyv len na vzťah postupcu a postupníka, ktorí by sa v takom prípade museli vzájomne vysporiadať v zmysle ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka. Plnením svojho záväzku postupníkovi, dlh žalobcu v splnenom rozsahu zanikol.

25. K uvedenému záveru dospel aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku zo dňa 28.1.2009 sp. zn. 1Cdo/76/2007 keď uviedol: „Otázka neplatnosti teda nie je nevýznamná, ak je predmetom sporu o neplatnosť takejto zmluvy, ako je tomu v tomto prípade, resp. ak sa požaduje (uplatňuje) plnenie, ktoré predstavuje hodnotu neuhradenej postúpenej pohľadávky; táto otázka je však úplne irelevantná vo vzťahu k účinkom splnenia pohľadávky (záväzku) dlžníkom postupníkovi. Preto ak postúpenie pohľadávky oznámil dlžníkovi postupca, prípadne dlžníkovi takéto postúpenie preukázal postupník, a dlžník záväzok splnil postupníkovi, záväzok dlžníka týmto splnením postupníkovi zaniká aj v takom prípade, keď zmluva o postúpení pohľadávky je neplatnou alebo keď zmluva o postúpení vôbec neexistuje.“ Z uvedeného je potom zrejmé, že na strane žalovaného nemohlo dôjsť k vzniku bezdôvodného obohatenia v dôsledku prijatia plnenia bez právneho dôvodu, nakoľko žalovaný vo vzťahu k žalobcovi prijal plnenie titulom predmetnej úverovej zmluvy.

26. Tieto závery sú v súlade aj so žalovaným odkazovaným rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28.10.2021 sp. zn. 2Co/80/2021.

27. Poukazom na uvedené odvolací súd prijal záver, že žalovaným namietané odvolacie dôvody boli naplnené. Keďže neboli splnené podmienky na potvrdenie ani zrušenie odvolaním napadnutého rozhodnutia, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v súlade s § 388 CSP zmenil tak, že žalobu ako nedôvodnú zamietol.

28. O trovách konania rozhodol odvolací súd v súlade s § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie a odvolacieho konania v plnom rozsahu, nakoľko nezistil splnenie podmienok pre aplikáciu § 257 CSP v danom prípade.

29. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane,

aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).